

OBECNÉ DOVEDNOSTI

DIDAKTICKÝ TEST

A

Testový sešit obsahuje 21 úloh.

Na řešení úloh máte 40 minut.

Odpovědi pište do záznamového archu.

Poznámky si můžete dělat do testového sešitu.

Celkem v testu můžete získat 30 bodů.
U každé úlohy je uveden počet bodů za správnou odpověď:

1 bod = jeden bod za správnou odpověď, za nesprávnou odpověď žádný bod;
max. 2 body = dva body za čtyři správné odpovědi, jeden bod za tři správné odpovědi, žádný bod za dvě, jednu nebo žádnou správnou odpověď; případně dva body za tři správné odpovědi, jeden bod za dvě správné odpovědi, žádný bod za jednu nebo žádnou správnou odpověď.

U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.

Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.

Všechny úlohy řešte pouze na základě informací uvedených ve výchozím textu!

Pokyny pro vyplňování záznamového archu

- Nejdříve nalepte podle pokynů zadavatele na vyznačené místo v záznamovém archu identifikační štítek s čárovým kódem.
- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném poli záznamového archu.

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvěte původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.
- Pište modrou nebo černou propisovací tužkou.

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–3

Znáte Cookovy ostrovy?

Status Cookových ostrovů je docela zvláštní. V roce 1900 ostrovy, jejichž rozloha je 236 km^2 , anektovala Anglie. Velká změna nastala až v roce 1965, kdy se obyvatelstvo v referendu rozhodlo, že se Cookovy ostrovy stanou samosprávným územím, volně přidruženým k Novému Zélandu.

Tato země vzápětí převzala jejich obranu a zahraniční zastoupení, přesto se ale ani v nejmenším nezačala vměšovat do jejich vnitřních záležitostí. Ostrované, kterých je dnes 21 300 a z 81 % se jedná o Maory, nicméně mají novozélandské občanství.

Pokud byste se chtěli na Cookovy ostrovy vypravit, tak vězte, že z Prahy vám bude cesta – v podstatě k protinožcům do hlavního města Avarua na ostrově Rarotonga – trvat téměř 24 hodin čistého letu. Po patnáctičlenném souostroví můžete dál cestovat místními leteckými a lodními spoji.

(Extra 3/2007, upraveno)

Úloha 1

1 bod

Jaká je hustota obyvatelstva na Cookových ostrovech? Hustota obyvatelstva vyjadřuje počet lidí obývajících jeden kilometr čtvereční.

- A) méně než 60 obyvatel na 1 km^2
- B) přibližně 90 obyvatel na 1 km^2
- C) více než 230 obyvatel na 1 km^2
- D) nelze zjistit

Úloha 2

max. 2 body

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá údajům ve výchozím textu (Ano), či nikoli (Ne).

2.1 Hlavní město Cookových ostrovů se nazývá Rarotonga.	Ano – Ne
2.2 Mezi současnými obyvateli Cookových ostrovů je více než 10 000 Maorů.	Ano – Ne
2.3 Cookovy ostrovy jsou tvořeny patnácti jednotlivými ostrovy.	Ano – Ne
2.4 Cookovy ostrovy jsou již více než 100 let zcela samostatným státem.	Ano – Ne

Úloha 3

1 bod

Jaký je význam slova *anektovat*, které bylo použito ve výchozím textu?

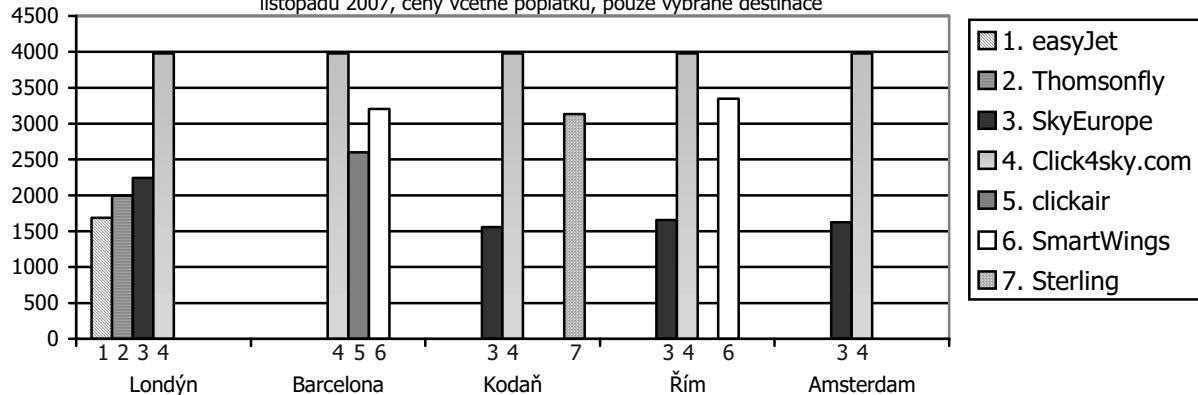
- A) provést hlasování
- B) nečekaně objevit
- C) násilně připojit
- D) postupně vytvořit

VÝCHOZÍ GRAF A TEXT K ÚLOHÁM 4–6

Kam se dá levně létat z Prahy – ceny letenek v Kč

Kompletní cena zpáteční letenky z Prahy, nejlevnější cena v 1. polovině listopadu 2007, ceny včetně poplatků, pouze vybrané destinace

EUROVÍKEND v Amsterdamu

Cena 7 990 Kč

Cena zahrnuje (pro 1 osobu):

1. transfer letiště – hotel – letiště
2. ubytování ve 4* hotelu se snídaní
3. průvodce cestovní kanceláře
4. pojištění cestovní kanceláře proti úpadku
5. odlet z Prahy a zpět

Cena nezahrnuje:

- letištění poplatky 1 900 Kč/osoba (nutné!)
- pojištění léčebných výlož 120 Kč/osoba

(www.studentagency.cz, září 2007, upraveno)

Úloha 4

1 bod

Kolik by celkem za EUROVÍKEND v Amsterdamu zaplatila skupina 4 lidí, kdyby si vedle ceny zájezdu každý koupil pojištění za 120 Kč a dále utratil 2 500 Kč?

- A) 12 510 Kč
- B) 40 040 Kč
- C) 42 440 Kč
- D) 50 040 Kč

Úloha 5

max. 2 body

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá údajům ve výchozím grafu (Ano), či nikoli (Ne).

5.1 SmartWings létá do více z uvedených destinací než SkyEurope.	Ano – Ne
5.2 Cena letenky z Prahy do Londýna a zpět stojí nejvýše 4 000 Kč.	Ano – Ne
5.3 Rozdíl v ceně nabízených letenek do Amsterdamu činí více než 2 000 Kč.	Ano – Ne
5.4 Letenky od společnosti Click4sky.com jsou z uvedené nabídky nejdražší.	Ano – Ne

Úloha 6

1 bod

Sylva chce strávit prodloužený víkend v Amsterdamu. Porovnává proto ceny různých cestovních možností. Zjistila, kolik stojí nejlevnější letenky, a dále, že za hotel by zaplatila zhruba 4 000 Kč, za dopravu z letiště do hotelu a zpět přibližně 150 Kč a za prohlídku města s průvodcem 600 Kč. Nyní zvažuje, zda se má na cestu vydat sama nebo využít nabídky EUROVÍKENDU se Student Agency. Jak se liší náklady na obě cestovní možnosti?

- A) Eurovíkend je o více než 3 500 Kč dražší než samostatná cesta.
- B) Eurovíkend je přibližně o 1 600 Kč dražší než samostatná cesta.
- C) Eurovíkend je o 800 Kč levnější než samostatná cesta.
- D) Eurovíkend je stejně drahý jako samostatná cesta.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–9

Výsledek hokejového zápasu		
Kojice	1 : 2	Nižín
Tři hvězdy:		
1. Pulička 2. Sojka (oba Nižín) 3. Košťálek (Kojice)		
Branky a nahrávky od spoluhráčů:		
38. minuta Košťálek (Balaš) – 5. minuta Tlocek (Klimenta), 21. minuta Sojka (Kovařík).		
Rozhodčí: Řezníček		
Vyloučení: 9:10, navíc Bílý (Nižín) 10 min. Využití: 1:0.		
Diváků: 511. Třetiny: 0:1, 1:1, 0:0. Vývoj skóre: 0:1, 0:2, 1:2.		
Klíčový moment: Výborný taktický výkon Nižína po celý zápas. Pozorná obrana proložená rychlými brejky znamenala až do poloviny dvoubrankové vedení. Potom jen jedinkrát nedokázali Nižínští včas přistoupit k útočníkovi Vojtkovi a jinak jistý gólmán Pulička inkasoval. Hosty to však varovalo. Vrátili se k propracované obraně a domácí už do žádné další příležitosti nepustili.		

Úloha 7

1 bod

Které z následujících shrnutí zápasu nejlépe odpovídá jeho zaznamenanému průběhu?

- A) Zápas byl nezajímavý, protože Nižín měl od začátku zcela jednoznačnou převahu.
- B) Ačkoliv měl Nižín převahu, tým Kojic v jeden okamžik dokázal úspěšně zaútočit.
- C) Kojičtí po celý zápas tvrdě útočili a Nižín se musel hodně snažit, aby ubránil své vítězství.
- D) Zápas byl plný zvratů – Nižín i Kojice průběžně získávaly v zápasu převahu.

Úloha 8

max. 2 body

Rozhodněte o každém z následujících hokejistů, zda zápas sehrál v dresu Kojic (K), nebo Nižína (N).

8.1 Pulička	K – N
8.2 Vojtek	K – N
8.3 Tlocek	K – N
8.4 Kovařík	K – N

Úloha 9

1 bod

Která z následujících informací o zápasu je v rozporu s výchozím textem?

- A) Zápas se odehrával na kluzišti Kojic.
- B) V brance Nižína byl po celý zápas stejný brankář.
- C) První branku dal Nižín, pak Kojice vyrovnaly a poslední branku dal opět Nižín.
- D) V průběhu celého zápasu bylo vyloučeno více hráčů Nižína než hráčů Kojic.

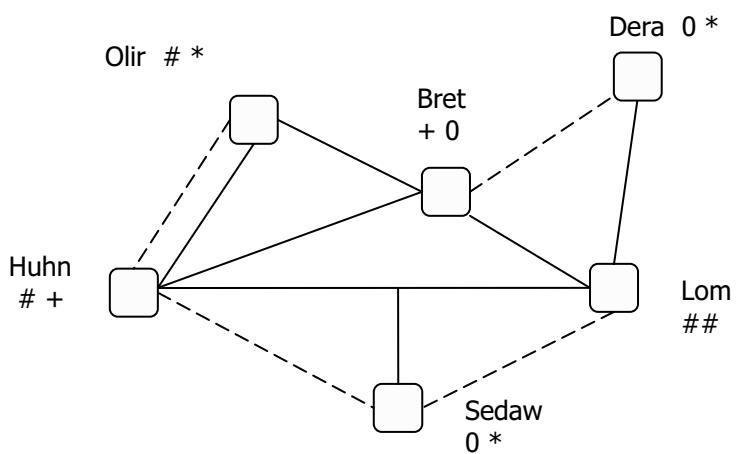
VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOHÁM 10–12

Romana a Matěj jsou na výměnném školním pobytu v zahraničí. O víkendu se sami vypravili na cyklistický výlet do okolí městečka Bret, kde momentálně bydlí. Od rodiny, u které jsou na návštěvě, dostali nákres okolních vesnic. Umístění a vzdálenost vesnic na něm odpovídá reálným poměrům.

Mapka ukazuje pět nejbližších vesnic, které jsou spojeny silnicemi (plná čára) a polními cestami (delená čára).

U každé obce jsou zakresleny značky, které znázorňují, co zajímavého je možné v obci vidět:

- * park
- # historický dům
- + kostel
- 0 tvrz

Úloha 10

1 bod

Kterou z následujících tras by si měli Romana a Matěj zvolit pro svůj cyklistický výlet, pokud je v okolních obcích zajímají výhradně historické domy?

- A) Bret – Dera – Lom – Huhn – Bret
- B) Bret – Olir – Huhn – Lom – Dera – Bret
- C) Bret – Lom – Huhn – Olir – Bret
- D) Bret – Olir – Huhn – Sedaw – Lom – Bret

Úloha 11

max. 2 body

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá údajům ve výchozím obrázku (Ano), či nikoli (Ne).

- 11.1 Nejkratší cesta z Bretu do Sedawu vede přes Huhn, případně Olir. Ano – Ne
- 11.2 Mezi obcemi Bret a Dera neexistuje přímá silnice. Ano – Ne
- 11.3 Do obce Sedaw vede stejný počet silnic jako do obce Olir. Ano – Ne
- 11.4 Obcí s nejlepší dostupností po silnicích i polních cestách v dané oblasti je Huhn. Ano – Ne

Úloha 12

1 bod

Vzdálenost mezi obcemi Bret a Olir je 3 kilometry. Kolik kilometrů celkem bude mít výlet po trase Bret – Dera – Lom – Huhn – Bret, pokud nákres ukazuje správný poměr vzdáleností mezi jednotlivými obcemi?

- A) více než 22 kilometrů
- B) přibližně 17 kilometrů
- C) přibližně 12 kilometrů
- D) méně než 10 kilometrů

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 13–15

Prestižní vědecký týdeník Science přednostně zveřejnil studii o vlivu postavení mezi sourozenci na inteligenci. Studii provedli norští lékaři Peter Kristensen a Tor Bjerkedal, kteří prověřili údaje o IQ u více než 240 tisíc branců ve věku 18 až 19 let a rozdělili je podle toho, zda byli prvorozeni, či zda se narodili jako druhé či třetí dítě. Zjistili, že prvorozenci mají sice o málo, ale přeci jen prokazatelně vyšší IQ. Nejstarší děti dosahovaly v IQ testech průměrně 103 bodů. Druhorozenci zaostávali v průměru o tři body. U každého následujícího dítěte se IQ snižovalo vždy o jeden další bod.

Je úplně jedno, jestli se dítě dostane do pozice prvorozence tím, že se v rodině narodí jako první dítě, anebo tím, že ztratí starší sourozence. Znamená to, že vyšší inteligence prvorozenců je výhradně důsledkem vztahů v rodině a nikoliv odlišných biologických dispozic. Podle Kristensena, který je sám druhorozeným dítětem, rodiče zřejmě věnují větší pozornost nejstarším potomkům. Ti mohou těžit určitou výhodu i z toho, že učí mladší sourozence znalostem a dovednostem, které už sami zvládli.

Autoři studie jsou přesvědčeni, že mladší sourozenci nepatrни nižší inteligencí nijak netrpí. Na oplátku se totiž mohou těšit z jiných výhod. Starší studie dokazují, že například bývají méně často nemocní. „Mladší sourozenci to dohoní jinak,“ řekl v komentáři pro vědecký časopis Nature Frank Sulloway z University of California a odkázal na příklad Charlese Darwina. Slavný britský přírodovědec se narodil jako páté ze šesti dětí, ale studium na anglické univerzitě v Cambridge mu nedělalo žádné potíže. Darwinův strýček Josiah Wedgewood popsal synovce jako člověka se „zbujelou zvědavostí“. „Kdybych si mohl vybrat mezi dvěma nebo třemi body IQ navíc a Darwinovou zbujuhou zvědavostí, pak bych bez zaváhání zvolil to druhé,“ říká Sulloway.

(*Lidové noviny, 26. 6. 2007, upraveno*)

Úloha 13

1 bod

O kolik bodů se podle závěrů studie pravděpodobně lišilo IQ Charlese Darwina a jeho nejstaršího sourozence?

- A) o 3 body
- B) o 4 body
- C) o 5 bodů
- D) o 6 bodů

Úloha 14

max. 2 body

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda vyplývá z výchozího textu (Ano), či nikoli (Ne).

14.1 Josiah Wedgwood byl vědcem na Univerzitě v Cambridgi.	Ano – Ne
14.2 Studie byla prvně zveřejněna v časopisu Nature.	Ano – Ne
14.3 Ve studii bylo IQ měřeno u lidí, kteří vstupovali do armády.	Ano – Ne
14.4 Frank Sulloway se podílel na provedení výzkumu.	Ano – Ne

Úloha 15

max. 2 body

Přiřaďte k jednotlivým osobám (15.1–15.3) jejich sourozence (A–D) tak, aby rozdíly v IQ mezi sourozenci odpovídaly průměrným hodnotám ze závěru výzkumu. Jedno jméno zůstane nepřiřazené.

15.1 Martin, prvorozený, 102 IQ	A) Václav, druhorozený, 107 IQ
15.2 Pavel, třetirozený, 106 IQ	B) Karel, čtvrtorozený, 97 IQ
15.3 Tomáš, druhorozený, 113 IQ	C) Robert, třetirozený, 115 IQ
	D) Emil, prvorozený, 116 IQ

VÝCHOZÍ TABULKA A TEXT K ÚLOHÁM 16–18

Na základní škole v Kmenově mají tři automaty na nápoje a malé svačiny. V každém patře školy je jeden automat se stejnou nabídkou a zároveň v něm leží učebny jiných ročníků – v prvním patře jsou žáci od 1. do 3. třídy, ve druhém patře žáci od 4. do 6. třídy a ve třetím patře od 7. do 9. třídy. Děti mohou používat pouze ten automat, který je na jejich patře. Tabulka ukazuje nákup jednotlivých položek z automatu za jeden týden.

	CENA (1 kus)	1. PATRO	2. PATRO	3. PATRO
ČOKOLÁDA	12 Kč	16	31	23
SUŠENKY	8 Kč	24	26	18
BAGETA	19 Kč	10	22	25
MINERÁLKA	7 Kč	8	18	22
DŽUS	14 Kč	12	16	17
LIMONÁDA	16 Kč	15	23	19

Úloha 16

1 bod

Za sledovaný týden si sušenky kupilo 40 % dětí z 1.–3. třídy, 50 % dětí ze 4.–6. třídy a 30 % dětí ze 7.–9. třídy. Žádné dítě si během sledovaného týdne nekoupilo více než jedny sušenky. Kolik dětí chodí do tříd umístěných na jednotlivých patrech?

- A) 1. patro – 24, 2. patro – 26, 3. patro – 18
- B) 1. patro – 33, 2. patro – 39, 3. patro – 54
- C) 1. patro – 60, 2. patro – 52, 3. patro – 60
- D) 1. patro – 96, 2. patro – 76, 3. patro – 126

Úloha 17

max. 2 body

Přiřaďte ke zboží (17.1–17.3) jednotlivé částky (A–D), které děti utratily během týdne. Jedna částka zůstane nepřiřazená.

- 17.1 džus, 2. patro
- 17.2 čokoláda, 1. patro
- 17.3 bageta, 3. patro

- A) 192 Kč
- B) 224 Kč
- C) 368 Kč
- D) 475 Kč

Úloha 18

1 bod

Odborníci na výživu se shodují, že zdravé děti by měly denně sníst maximálně 3 dkg čokolády (1 dkg = 10 gramů). Čokoláda, která se prodává v automatech, váží 70 gramů. Klára si v jednom týdnu koupila ve školním automatu čtyři čokolády a jedla je postupně tak, že každý den v týdnu si vzala stejný kousek. Všechny čokolády snědla celé sama. Žádnou další čokoládu v průběhu týdne, včetně víkendu, nejedla. Jak se lišila Klářina spotřeba čokolády během jednoho dne v celém sledovaném týdnu od doporučované dávky?

- A) Klára snědla denně právě množství čokolády, které je doporučováno.
- B) Klára snědla o 1 dkg čokolády denně více, než je doporučováno.
- C) Klára snědla o 10 g čokolády denně méně, než je doporučováno.
- D) Klára snědla o 7 dkg čokolády denně více, než je doporučováno.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19–21

Vietnamský kalendář

Vietnamci používají původně čínský lunárně-solární kalendář. Dvanáct lunárních měsíců trvá 354 dnů.

Každý rok je nazýván ne podle čísla, ale jednoho z dvanácti zvířat zvěrokruhu: 1. Krysa, 2. Býk,

3. Tygr, 4. Kočka, 5. Drak, 6. Had, 7. Kůň, 8. Koza, 9. Opice, 10. Kohout, 11. Pes, 12. Prase.

Zvířata vietnamského i čínského zvěrokruhu se kromě Kočky (v Číně figuruje Zajíc) shodují.

(*S vietnamskými dětmi na českých školách, 2006, upraveno*)

Úloha 19

max. 2 body

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá údajům ve výchozím textu (Ano), či nikoli (Ne).

19.1 Čínský kalendář obsahuje oproti vietnamskému navíc jeden rok zvěrokruhu.	Ano – Ne
19.2 Rok ve znamení Býka je o 5 let dříve než rok ve znamení Koně.	Ano – Ne
19.3 Nepřestupný kalendářní rok v Evropě bývá o 11 dnů delší než ve Vietnamu.	Ano – Ne
19.4 Ve Vietnamu a v Číně se používá naprosto odlišný způsob počítání času.	Ano – Ne

Úloha 20

max. 2 body

Rok 1976 byl podle vietnamského kalendáře rokem Draka. Vyjděte z této informace a přiřaďte k následujícím rokům (20.1–20.3) jednotlivá zvířata vietnamského zvěrokruhu (A–D). Jedno znamení zvěrokruhu zůstane nepřiřazené.

20.1 rok 1980	A) Krysa
20.2 rok 1996	B) Prase
20.3 rok 2005	C) Opice
	D) Kohout

Úloha 21

1 bod

Na čem je založen lunárně-solární kalendář?

- A) na vzdálenosti Měsíce od Země
- B) na pohybech Slunce a Měsíce
- C) na síle měsíčního svitu
- D) na množství energie ze Slunce

KONEC TESTU
